

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

**STATISTIČKI STANDARDI
ZA GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE O
UTROŠKU SIROVINA, MATERIJALA I
ENERGENATA U INDUSTRIJI
(IND-21/REPRO/G)**

Zagreb, svibanj 2017.

Sadržaj

I. UVOD	4
1. Revizija statističkih standarda za IND-21/REPRO/G.....	4
2. Pravna osnova istraživanja i obveza dostavljanja podataka za IND-21/REPRO/G.....	5
3. Zaštita pojedinačnih podataka u istraživanju IND-21/REPRO/G.....	5
II. TEMELJNI KONCEPTI I DEFINICIJE	5
1. Pojmovi i definicije u IND-21/REPRO/G istraživanju	6
2. Input-output sustav.....	8
III. METODOLOŠKI I KLASIFIKACIJSKI OKVIR	9
1. Pojam INDUSTRIJE u istraživanju IND-21/REPRO/G	9
2. Svrha i cilj istraživanja IND-21/REPRO/G	9
3. Predmet istraživanja IND-21/REPRO/G	9
4. Periodika i izvještajno razdoblje istraživanja IND-21/REPRO/G.....	9
5. Obuhvat istraživanja IND-21/REPRO/G	10
6. Izvještajne jedinice istraživanja IND-21/REPRO/G	10
7. Statističke jedinice istraživanja IND-21/REPRO/G	10
8. Nomenklatura sirovina i materijala za industriju – NRMI 2016.	12
IV. ORGANIZACIJA PROVEDBE IND-21/REPRO/G ISTRAŽIVANJA	14
1. Sudionici u provedbi i njihove obveze	14
2. Metoda prikupljanja podataka	15
V. DISEMINACIJA IND-21/REPRO/G REZULTATA	15
1. Diseminacija rezultata za inpute sirovina i materijala u industrijsku proizvodnju.....	15
2. Diseminacija rezultata za finalnu potrošnju energenata u industriji.....	16
VI. METAPODACI I KVALITETA.....	16
VII. UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU IND-21/REPRO/G	16
A. OPĆE I TEHNIČKE UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA PUTEM INTERNETSKE APLIKACIJE.....	16

1. Tko je dužan dostaviti podatke i kako	16
2. Rokovi iskazivanja i slanje podataka za izvještajne jedinice	17
3. Opće upute za pristup, iskazivanje i slanje podataka u internetskoj aplikaciji	17
4. Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja novih šifara NRMI u internetskoj aplikaciji...	18
5. Postupak spremanja i slanja podataka u internetskoj aplikaciji.....	19
6. Povratne informacije o dostavljenim podacima izvještajne jedinice.	19
7. Završne napomene za iskazivanje podataka za izvještajnu godinu	19

**B. METODOLOŠKE UPUTE ZA ISKAZIVANJE PODATAKA E-OBRASCU
IND-21/REPRO/G 19**

1. Upute za iskazivanje podataka o utrošku sirovina i materijala (tablica 1.)	20
1.1 Opće za iskazivanje podataka o utrošku sirovina i materijala u tablici 1.....	20
1.2 Detaljne upute za iskazivanje podataka o utrošku sirovina i materijala u tablici 1. .	21
2. Upute za iskazivanje podataka o utrošku po energentima (tablica 2.)	23
2.1 Opće upute za iskazivanje podataka o utrošku po energentima	23
2.2 Detaljne upute za iskazivanje podataka o utrošku po energentima	23
3. Upute za kontrolu iskazanih podataka u tablici 2. e-obrasca IND-21/REPRO/G i tablici 1. e-obrasca IND-21/PRODCOM/G	25

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE 25

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

STATISTIČKE STANDARDE

ZA GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE O UTROŠKU SIROVINA, MATERIJALA I ENERGENATA U INDUSTRIJI (IND-21/REPRO/G)

I. UVOD

Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO/G) revidirano je istraživanje statistike industrije i energije.

1. Revizija statističkih standarda za IND-21/REPRO/G

Sadržaj istraživanja jesu podaci o utrošenim sirovinama i materijalima za industrijsku proizvodnju razvrstani po skupinama djelatnosti NKD-a 2007. i podaci o finalnom utrošku energenata po vrstama iskazani naturalno i vrijednosno u godišnjoj dinamici. Revidiranje statističkih standarda bilo je nužno radi promjena u organizaciji i metodi prikupljanja podataka za IND-21/REPRO/G istraživanje, manjih metodoloških prilagođavanja i izrade revidirane verzije Nomenklature sirovina i materijala industrije – NRMI 2016. radi potrebe njezina usklađivanja s novom verzijom središnje statističke klasifikacije proizvoda KPD 2015.¹⁾ na temelju kojih je NRMI izrađena, dok je dio strukture šifre NRMI koji se odnosi na NKD 2007.²⁾ ostao nepromijenjen. Revizija središnje statističke klasifikacije proizvoda po djelatnostima KPD 2015. izvršena je u okviru svjetske i europske revizije središnjih statističke klasifikacije proizvoda koja je završila 2015. izradom CPA, verzije 2.1³⁾ EU-a na temelju CPC, verzija 2.1 UN-a. Stoga je DZS započeo postupno revidirati sve statističke klasifikacije proizvoda koje se temelje na navedenoj statističkoj klasifikaciji radi usklađivanja statistika sa statističkim standardima EU-a i izvršio svoje obveze iz članstva u Europskoj uniji.

Za izvještajne godine od 2008. do 2015. istovrsni su se podaci prikupljali na osnovi Statističkih standarda za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO/G)⁴⁾ razvrstani također po skupinama djelatnosti NKD-a 2007. ali se primjenjivala NRMI 2008. čija se sadržaj i struktura šifre temelja na KPD 2008.⁵⁾ Za

¹⁾ KPD 2015. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske (NN, br. 157/14.). Predstavlja revidiranu verziju KPD-a 2008. Usklađena je sa Statističkom klasifikacijom proizvoda po djelatnostima CPA, Version 2.1 EU-a koja je u obvezatnoj primjeni u državama članicama EU-a od 1. siječnja 2015. i sa Središnjom klasifikacijom proizvoda – CPC 2.1 (Central Product Classification, Version 2.1) UN-a. Na osnovi strukture KPD-a 2015. izrađene su ažurirane verzije nomenklatura za godišnja istraživanja industrije NIP 2016. i NRMI 2016.

²⁾ NKD 2007. kratica je za Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti (NN, br. 58/07. i 72/07.). Stupila je na snagu u 2008., a obvezno se primjenjuje od 1. siječnja 2008. u službenoj statistici RH. U istraživanju IND-21/REPRO za 2008. primjenjuje se prvi put.

³⁾ CPA, verzije 2.1 kratica je za Statističku klasifikaciju proizvoda po djelatnostima EU-a (*Statistical Classification of Products by Activity*) EU-a koja se primjenjuje u državama članicama EU-a od 1. siječnja 2008. i sa Središnjom klasifikacijom proizvoda – CPC 2 (*Central Product Classification Version 2.1*) UN-a.

⁴⁾ Statistički standardi za IND-21/REPRO/G zajedno s verzijom NRMI 2008. koja je njihov integralni dio (NN, br. 60/09.) primjenjivali su se za prikupljanje IND-21/REPRO/G za izvještajne godine od 2008. do 2015. NRMI 2008. usklađena je s verzijama NIP 2008. – NIP 2015. na razini proizvoda/sirovina iz KPD-a 2008. i zajedno čine output/input okvir.

⁵⁾ KPD 2008. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima RH (NN, br. 128/08.) usklađenu sa Statističkom klasifikacijom proizvoda po djelatnostima CPA 2008 EU-a koja je bila u obvezatnoj primjeni u državama članicama EU-a od 1. siječnja 2008. do 1. Siječnja 2015. Na osnovi strukture KPD-a 2015. izrađene su ažurirane verzije nomenklatura industrije NIP 2008. i NRMI 2008. Koje su se primjenjivale u godišnjim istraživanjima industrije za izvještajne godine 2008. do 2015.

statistička istraživanja 2007. i ranijih godina primjenjivali su se statistički standardi koji su se bazirali na prethodnim verzijama statističkih klasifikacija, drugim konceptima i definicijama za koje se informacije mogu naći u odgovarajućim narodnim novinama⁶⁾.

Revidirani Statistički standardi za istraživanje IND-21/REPRO/G primjenjivat će se za prikupljanje godišnjih podataka o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji počevši od izvještajne godine 2016. sve do sljedeće revizije statističkih ekonomskih klasifikacija na razini EU-a koja se ne očekuje prije isteka četverogodišnjeg razdoblja.

Sadržaj istraživanja IND-21/REPRO/G za 2016. (u daljnjem tekstu referirati ćemo se samo za 2016., a podrazumijevat će se i sljedeće godine iz praktičnih razloga) jesu podaci o utrošenim sirovinama i materijalima za industrijsku proizvodnju na razini industrijskih skupina NKD-a 2007. (od 05.1 do 36.0) u tablici 1. te podaci o finalnom utrošku energenata po vrstama u tablici 2. U odnosu na sadržaj istraživanja IND-21/REPRO/G za godine od 2008. do 2015. sadržaj istraživanja IND-21/REPRO/G za 2016. je nepromijenjen.

Na kraju ovog uvoda želimo istaknuti da je revizija istraživanja IND-21/REPRO/G izvršena radi usklađivanja sa statističkim standardima (KPD 2015., ESA 2010) koje za posebne statistike industrije i energije propisuje EU kao i radi razvoja suvremenih metoda prikupljanja i diseminacije ovih statistika koje su značajno utjecale na rasterećenja izvještajnih jedinica i samu organizaciju istraživanja te su zahtijevale veću reviziju.

2. Pravna osnova istraživanja i obveza dostavljanja podataka za IND-21/REPRO/G

Godišnje istraživanje IND-21/REPRO/G provodi neposredno Državni zavod za statistiku provodi se na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09. i 59/12.), Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za odgovarajuću izvještajnu godinu i prema ovim statističkim standardima.

Obveza davanja podataka temelji se na članku 38. Zakona o službenoj statistici. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netočnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom roku i na propisan način povlači kaznene odredbe iz članaka 69. i 70. navedenog zakona.

3. Zaštita pojedinačnih podataka u istraživanju IND-21/REPRO/G

U skladu sa Zakonom o službenoj statistici, podaci koji se iskazuju u istraživanju IND-21/REPRO/G koristit će se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni podaci na razini izvještajne jedinice, već u agregiranom obliku i ako to dopuste izvještajne jedinice (primjenjuje se pasivna povjerljivost).

II. TEMELJNI KONCEPTI I DEFINICIJE

Koncepti i definicije proizvoda i vrste proizvodnje koji se koriste u ovom istraživanju preuzeti su uglavnom iz ESA-e 2010⁷⁾ i drugih statističkih standarda EU-a ili UN-a.

⁶⁾ Za izvještajne godine od 2004. do 2007. za istraživanje IND-21/REPRO/G primjenjivali su se statistički standardi objavljeni u NN, br. 63/05. i verzija NRMI 2004. gdje su navedene koncepti, definicije i sve reference nomenklatura i klasifikacije na kojima su se bazirale.

⁷⁾ Europski sustav nacionalnih računa 2010. (Uredba EU-a br. 549/2013. Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013.) usklađen je sa SNA-om 2008. – Sustavom nacionalnih računa UN-a

1. Pojmovi i definicije u IND-21/REPRO/G istraživanju

U nedostatku konzistentne nacionalne terminologije i dvojezičnih pojmovnika, uz svaki pojam navodimo i naziv na engleskom jeziku kako bi se izbjeglo poistovjećivanje s istim ili sličnim pojmovima koji se koriste u drugim statističkim istraživanjima DZS-a.

- **Sirovine i materijali**⁸⁾ (*Raw materials and consumables*)

Prema konceptu istraživanja IND-21/REPRO/G pojam sirovina i materijala definiran je prošireno i odnosi se na sva dobra koja imaju fizičku dimenziju ili industrijske usluge koje se pod posebnom šifrom i nazivom nalaze u NRMI-ju 2016. pod uvjetom da se koriste kao inputi u vlastitu industrijsku proizvodnju izvještajne jedinice gdje se mogu transformirati ili potpuno utrošiti u procesu proizvodnje. NRMI 2016. sadrži detaljne sirovine i materijale koji uključuju energente namijenjene transformaciji energije ili neenergetskoj potrošnji (isključujući energente namijenjene finalnoj energetskoj potrošnji koji se iskazuju u tablici 2.), rezervne dijelove, sitni inventar, ambalažu, gume za vozila, softver, industrijske usluge ili podugovarateljske poslove (s trećim osobama) te druge inpute za svaku industrijsku skupinu djelatnosti NKD-a 2007. U istraživanju IND-21/REPRO/G bilježe se sirovine i materijali iz NRMI-ja 2016. koji su vlastito proizvedeni (intermedijarni proizvodi izvještajne jedinice) ili nabavljeni na domaćem i stranom tržištu (iz uvoza) te utrošeni za industrijsku proizvodnju izvještajne jedinice u istom izvještajnom razdoblju ili stavljani na zalihe radi kasnijeg inputa u proizvodni proces.

- **Nabava sirovina i materijala**⁹⁾ (*Purchases of raw materials and consumables*)

Nabava sirovina i materijala predstavlja nabavu svih dobara definiranih NRMI-jom 2016. koja su namijenjena inputu u vlastiti proces proizvodnje izvještajne jedinice. Pod nabavom se u ovom istraživanju podrazumijeva nabava/kupnja sirovina i materijala na domaćem ili stranom tržištu (iz uvoza) ili vlastito proizvedene sirovine i materijali u nekoj industrijskoj lokalnoj jedinici iste izvještajne jedinice (njihovi intermedijarni proizvodi). U istraživanju IND-21/REPRO/G iskazuje se nabava samo onih sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. koji su se koristili kao input u industrijsku proizvodnju u nekoj industrijskoj lokalnoj jedinici iste izvještajne jedinice i onih koje je ona iskazala u istraživanju IND-21/PRODCOM/G na razini NIP-a za istu izvještajnu godinu. Sirovine i materijali nabavljeni radi preprodaje trećim osobama u istom stanju u kojem su i nabavljeni nisu predmet ovog istraživanja.

- **Intermedijarni proizvod** (*Intermediate product*)

Proizvod koji je dosegao određen stupanj dorade i obrade i nalazi se u NIP-u 2016. te se dalje prerađuje ili obrađuje i tim postupcima pretvara u novi proizvod iz NIP-a 2016. (ili se ugrađuje u novi proizvod) naziva se intermedijarnim proizvodom. Ako je takav intermedijarni proizvod rezultat proizvodnje neke industrijske lokalne jedinice iste izvještajne jedinice gdje se i troši za daljnju proizvodnju proizvoda iz NIP-a 2016., naziva se vlastitim intermedijarnim proizvodom. U istraživanju IND-21/PRODCOM/G takvi su intermedijarni proizvodi iskazani u tablici 1. pod "količine utrošene za daljnju proizvodnju u poduzeću", a u istraživanju IND-21/REPRO/G smatraju se **vlastito proizvedenim sirovinama i materijalima** izvještajne jedinice. Iskazuju se u tablici 1. e-obrasca IND-21/REPRO/G prema NRMI-ju 2016. sa šifrom podrijetla "1". U nekim metodologijama za sličnu se definiciju koriste pojmovi poluproizvod (*semi-finished product*) ili međufazni proizvod.

⁸⁾ Usklađeno s definicijom "*Total purchase of goods and services*", varijabla SBS-R u dijelu koji se odnosi na definiciju "*Raw materials and consumables*"

⁹⁾ Usklađeno s definicijom "*Raw materials and consumables*", varijabla SBS.

Intermedijarni proizvodi nabavljeni od trećih osoba radi preprodaje u istom obliku u kojem su i nabavljeni ne smatraju se vlastitim sirovinama i materijalima u smislu ovih statističkih standarda.

- **Potrošnja sirovina i materijala u industriji¹⁰⁾**
(*Consumption of raw materials and consumables – industry*)

Potrošnja sirovina i materijala u industriji pokriva sve sirovine i materijale koje troše statističke jedinice za proizvodnju proizvoda u sektoru industrije. U istraživanju IND-21/REPRO/G pojedinačne sirovine i materijali koji se troše za industrijsku proizvodnju definirane su NRMI 2016. posebno za svaku industrijsku skupinu djelatnosti (od 05.1 do 36.0) iz NKD-a 2007., a pokriva vlastito proizvedene sirovine i materijale (intermedijarni proizvodi) te sirovine i materijale koji su nabavljeni/kupljeni od trećih osoba i utrošeni za industrijsku proizvodnju statističkih jedinica prema definiciji statističkih jedinica iz ovih statističkih standarda. Sirovine i materijali mogu se u procesu industrijske proizvodnje transformirati ili potpuno utrošiti.

U istraživanju IND-21/REPRO/G svaka pojedinačno utrošena sirovina i materijal prema NRMI-ju 2016. bilježi se u količinama (za utvrđenu mjernu jedinicu) i vrijednosno (u tisućama kuna). Vrednuje se po **tekućim kupovnim cijenama** istovrsnih sirovina i materijala u vrijeme kada ulaze u proizvodni proces tj. kada se troše, a ne kada su nabavljeni/kupljeni i stavljeni u skladište (na zalihe). Uvijek treba izvršiti korekcije kako bi se uzele u obzir promjene cijena do kojih je došlo tijekom vremena.

Potrošnja sirovina i materijala industrije usklađena je s definicijama ESA-e 2010 u dijelu koji se odnosi na intermedijarnu potrošnju (*intermediate consumption*). Ne uključuje potrošnju fiksne aktive (zgrade, strojevi, oprema, zemljišta), čija se potrošnja bilježi kao potrošnja fiksnoga kapitala.

- **Kupovne cijene** (*Purchaser' prices*)

Kupovna cijena jest cijena koju kupac stvarno plaća za proizvode, a uključuje sve poreze i pristojbe osim PDV-a i ostalih odbitnih poreza na proizvode (npr. trošarine) te subvencija na proizvode. U kupovnu cijenu treba uključiti i bilo koji trošak prijevoza koji kupac plaća odvojeno na mjestu isporuke, a treba odbiti cjelokupni popust na količinu ili kupnju izvan sezone i kamatu ili naplaćenu uslugu u kreditnim aranžmanima ili neke naplate kao rezultat neplaćanja u roku.

Vrijednost utrošenih sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. se u ovom istraživanju IND-21/REPRO/G bilježi po tekućim kupovnim cijenama istovrsnih sirovina i materijala u vrijeme kada ulaze u proizvodni proces (kada se troše), a ne kada su kupljeni (nabavljeni) i stavljeni u skladište, a usklađeno je s konceptom ESA-e 2010.

- **Zalihe sirovina i materijala¹¹⁾** (*Stocks of raw materials and consumables/supplies*)

Zalihe sirovina i materijala sastoje se od svih dobara koja statistička jedinica drži na zalihama, a namijenjena su intermedijarnoj potrošnji za proizvodnju industrijskih proizvoda statističke jedinice, a ne za njihovu preprodaju. Industrijski proizvodi definirani su Nomenklaturom industrijskih proizvoda – NIP koja se koristi za istraživanje IND-21/PRODCOM/G za istu izvještajnu godinu za koju se iskazuju podaci u istraživanju IND-21/REPRO/G. Zalihe sirovina i materijala na razini NRMI-ja 2016. iskazuju se u naturalnom izrazu sa stanjem 31. prosinca izvještajne godine.

¹⁰⁾ Usklađeno s definicijom "*Intermediate consumption*" iz ESA-e 2010. Za kraticu ESA 2010, vidi objašnjenje u bilješci 7.

¹¹⁾ Sustav nacionalnih računa (*System of National Accounts*) UN-a – SNA 2008.

- **Proizvod** (*Product*)

Proizvod je posljedica neke industrijske djelatnosti. Koristi se kao opći naziv za proizvode koji imaju fizičku dimenziju te za industrijske usluge. Definiran je Nomenklaturom industrijskih proizvoda – NIP i sastavni je dio istraživanja IND-21/PRODCOM/G. Prvo istraživanje IND-21/REPRO/G za 2016. povezano je s proizvodnjom industrijskih proizvoda definiranih verzijom NIP 2016. Za sljedeća istraživanja IND-21/REPRO/G za 2017. i 2018. nadalje koristit će se revidirane verzije NIP-a za svaku sljedeću izvještajnu godinu, a bit će dostupne na internetskim stranicama DZS-a: www.dzs.hr.

- **Proizvodnja – output** (*Production – Output*)

Proizvodnja označava proces ili obradu, a output je rezultat/izlaz te proizvodnje. Output se sastoji od svih dobara i usluga proizvedenih u obračunskom (referentnom) razdoblju unutar granice proizvodnje. U granicu proizvodnje ubrajaju se: a) tržišna proizvodnja, b) proizvodnja proizvoda za vlastitu finalnu uporabu, tj. vlastite bruto investicije u fiksni kapital (uključuje i proizvodnju proizvoda za vlastitu finalnu potrošnju, ali samo u sektoru kućanstva) i c) ostala netržišna proizvodnja (isporučuje se jedinicama besplatno ili po cijenama koje nisu ekonomski važne). Vrijednost outputa uvijek se obračunava po bazičnim cijenama, a bilježi se kada je proizvedena, a ne kada ju je naplatio kupac. Pojam je definiran u kontekstu ESA-e 2010.

2. Input-output sustav

Input- output sustav tvore tablice ponude i uporabe (*supply and use tables*) i simetrične input-output tablice (*symmetric input-output tables*) zajedno s tablicom koja povezuje tablice ponude i uporabe sa sektorskim računima, a služi za statističke i analitičke svrhe. Pojam je definiran u kontekstu ESA-e 2010.

- **Intermedijarna potrošnja – input** (*Intermediate consumption – Input*)

Potrošnja predstavlja aktivnost u kojoj statističke jedinice troše dobra ili usluge, a može biti intermedijarna ili finalna. Finalna potrošnja sadrži dobra ili usluge koji se troše u individualnim kućanstvima ili zajednicama za ostvarivanje pojedinačnih ili zajedničkih potreba i nije predmet ovog istraživanja. Intermedijarna potrošnja se sastoji od svih dobara i usluga utrošenih u obračunskom (referentnom) razdoblju kao ulaz (input) u proces proizvodnje, osim potrošnje fiksne aktive (zgrade, strojevi, oprema, zemljišta), čija se potrošnja bilježi kao potrošnja fiksno kapitala. Dobra i usluge mogu biti transformirani ili potpuno utrošeni u procesu proizvodnje.

Vrijednost intermedijarnih dobara i usluga obračunava se po kupovnim cijenama (isključujući odbitni PDV) u vrijeme ulaza u proizvodni proces, a ne kada su kupljeni i stavljani na zalihe. U istraživanju IND-21/REPRO/G prikupljaju se podaci o intermedijarnoj potrošnji definiranoj u kontekstu ESA-e 2010.

- **Tablice uporabe i ponude** (*Use and Supply Tables*)

Tablica uporabe je matrica, po djelatnosti i proizvodu, koja detaljno opisuje procese proizvodnje i transakcije proizvoda u nacionalnom gospodarstvu. Ona prikazuje: a) strukturu troškova proizvodnje i dohodak ostvaren u procesu proizvodnje, b) tokove dobara i usluga proizvedenih u nacionalnom gospodarstvu i c) tokove dobara i usluga s inozemstvom. Tablica uporabe (*use table*) se zajedno s tablicom ponude (*supply table*), preuređuje u jednu, odnosno simetričnu input-output tablicu (*symmetric input-output tables*). Konceptualna razlika između njih je ta što tablice ponude i uporabe povezuju proizvode s djelatnostima, a simetrične input-output tablice povezuju proizvode s proizvodima ili djelatnostima. Pojmovi su definirani u kontekstu ESA-e 2010.

III. METODOLOŠKI I KLASIFIKACIJSKI OKVIR

1. Pojam INDUSTRIJE u istraživanju IND-21/REPRO/G

Sektor industrije definiran je četiri područja NKD-a 2007. B – Rudarstvo i vađenje, C – Prerađivačka industrija i D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija i E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada te djelatnosti sanacije okoliša (samo odjeljak 36), odnosno s odjeljcima djelatnosti NKD-a 2007. od 05. do 36. U istraživanju IND-21/REPRO/G za 2016. koristi se isti obuhvat industrije kao i u istraživanju IND-21/PRODCOM/G za 2016.¹²⁾ i narednih godina sve do nove revizije statističke klasifikacije djelatnosti NKD 2007.

2. Svrha i cilj istraživanja IND-21/REPRO/G

Svrha i cilj provedbe istraživanja IND-21/REPRO/G jest prikupljanje, obrada i diseminacija relevantnih, ažurnih i detaljnih godišnjih podataka o utrošku sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju te finalne potrošnje energenata u industriji po energentima, domaćim i stranim korisnicima te tako osigurati zajedno s podacima IND-21/PRODCOM detaljan skup podataka za potrebe slaganja input-output tablica (tablice ponude i uporabe) za sektor industrije (tablica 1.) koje sastavljaju nacionalni računi, podatke o finalnom utrošku energije u industriji po energentima za potrebe statistike energije (tablica 2.) kao i ulaznih podataka za sastavljanje statističke energetske bilance i ostalih posebnih zahtjeva energetskih statistika.

3. Predmet istraživanja IND-21/REPRO/G

Predmet istraživanja IND-21/REPRO/G za 2016. u skladu sa spomenutom svrhom i ciljevima istraživanja jesu: a) u tablici 1.: detaljni podaci o utrošku sirovina i materijala na razini NRMI-ja 2016. koje su utrošile statističke jedinice u 2016. za industrijsku proizvodnju na razini svake pojedinačne industrijske skupine djelatnosti NKD-a 2007. bez obzira na to jesu li rezultat vlastite proizvodnje ili su nabavljeni na tržištu te bez obzira na podrijetlo sirovina (domaće ili uvozno), b) u tablici 2.: podaci o finalnom utrošku energenata u sektoru industrije po vrstama.

Predmet su istraživanja, dakle, sljedeća obilježja: a) za tablicu 1. – količine nabavljenih sirovina i materijala, utrošene količine sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju za svoj račun ili po ugovoru s naručiteljem, iskazane u količinama i vrijednosno te količine zaliha sirovina i materijala namijenjenih daljnjoj potrošnji u izvještajnoj jedinici sa stanjem 31. prosinca izvještajne godine, b) za tablicu 2. – po vrstama energenata i u propisanoj mjernoj jedinici – količine nabavljenih energenata, ukupan finalni utrošak energenata, od toga energenti nabavljeni od drugih, a prikazuju se još i vrijednosno te količine zaliha energenata sa stanjem posljednjega radnog dana izvještajne godine.

Izvještajne jedinice i statističke jedinice za koje su izvještajne jedinice dužne dostaviti podatke o predmetima istraživanja IND-21/REPRO/G za izvještajnu godinu biti će pojašnjeno u poglavlju "Način prikupljanja podataka"

4. Periodika i izvještajno razdoblje istraživanja IND-21/REPRO/G

Istraživanje IND-21/REPRO/G po pravilu se provodi jedanput na godinu. Izvještajno razdoblje jest jedna godina, a podudara se s kalendarskom godinom, odnosno razdobljem od 1. siječnja do 31. prosinca izvještajne godine bez obzira na to je li industrijska

¹²⁾ IND-21/PRODCOM/G istraživanje za 2016. koristi se za prikupljanje podataka statistike industrije na detaljnoj razini proizvoda iz Nomenklaturom industrijskih proizvoda - NIP 2016. i služi također za osiguranje outputa za input-output tablice.

proizvodnja i utrošak sirovina i materijala za tu proizvodnju počeo početkom ili tijekom izvještajne godine.

Istraživanja IND-21/REPRO/G je elektronsko istraživanje koje se provodi putem internetske aplikacije DZS-a, a detaljno će se pojasniti u poglavlju "Metoda prikupljanja podataka" i daljnjem tekstu referiramo se na e-istraživanje.

5. Obuhvat istraživanja IND-21/REPRO/G

Obuhvat statističkih jedinica (industrijskih lokalnih jedinica industrijskih i neindustrijskih poduzeća) odnosno izvještajnih jedinica (trgovačka društva i druge pravne osobe te obrtnici) nije potpun. U e-istraživanju IND-21/REPRO/G za 2016. obuhvaćene su sve izvještajne jedinice (trgovačka društva i druge pravne osobe te obrtnici) kojima su utvrđene industrijske lokalne jedinice u 2016. koje imaju 10 i više zaposlenih osoba i obuhvaćene su u e-istraživanju IND-21/PRODCOM/G za 2016. Obuhvat e-istraživanja IND-21/PRODCOM/G i IND-21/REPRO/G za 2016. identičan je zbog njihove međusobne povezanosti. U e-istraživanju IND-21/PRODCOM/G prikupljaju se podaci o industrijskoj proizvodnji izvještajne jedinice, a u e-istraživanju IND-21/REPRO/G prikupljaju se podaci o utrošku sirovina i materijala za potrebe iskazane industrijske proizvodnje te podaci za finalni utrošak, nabava i zalihe energije po energentima izvještajne jedinice.

Za godišnja e-istraživanja IND-21/REPRO/G za 2016. i IND-21/PRODCOM/G za 2016. ažuriran je obuhvat prema informacijama iz Statističkoga poslovnog registra sa stanjem na dan 31. prosinca 2016. i izrađen Adresar statističkih jedinica IND-21/REPRO/G za 2016. koji je identičan Adresaru IND-21/PRODCOM/G za 2016. osim u iznimnim slučajevima (ako se proizvodnja i utrošak sirovina i materijala ne obavljaju u istoj industrijskoj lokalnoj jedinici tj. županiji). Na temelju navedenih kriterija poduzeća (trgovačko društvo, pravna osoba ili obrtnik) će se prvi puta uključiti u e-istraživanje IND-21/REPRO/G.

6. Izvještajne jedinice istraživanja IND-21/REPRO/G

Izvještajne jedinice e-istraživanja IND-21/REPRO/G jesu trgovačka društva i druge pravne osobe te obrtnici u cijelosti ako su razvrstani u industrijsku djelatnost prema NKD-u 2007.¹³⁾, a ako nisu, za svoje dijelove koji se bave industrijskom djelatnosti i za istu imaju utrošak sirovina i materijala, a podijeljeni su prema županija u industrijske lokalne jedinice, bez obzira na to jesu li ti dijelovi pravno konstituirani ili nisu, odnosno prema Adresaru statističkih jedinica IND-21/REPRO/G za 2016., a identičan je Adresaru IND-21/PRODCOM/G za 2016. Identifikacijski podaci izvještajnih jedinica i utvrđene industrijske lokalne jedinice izvještajnih jedinica već su postavljene u internetskoj aplikaciji, a utvrdila ih je Služba statistike industrije, energije i informacijskog društva DZS-a za potrebe ovog e-istraživanja. U slučaju neslaganja identifikacijskih podataka s podacima izvještajnih jedinica i/ili primjedaba izvještajnih jedinica na utvrđene industrijske lokalne jedinice, izvještajne jedinice neposredno kontaktiraju telefonom ili internetskom poštom sa Službom statistike industrije, energije i informacijskog društva DZS-a.

Kontaktne podaci dostupni su u internetskoj aplikaciji za IND-21/REPRO na internetskim stranicama DZS-a: <http://www.dzs.hr/App/eUpitnik/default.aspx>.

7. Statističke jedinice istraživanja IND-21/REPRO/G

Statističke jedinice e-istraživanja IND-21/REPRO/G jesu industrijske lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća. Pojam tako definiranih statističkih jedinica – industrijskih lokalnih jedinica koristi se za potrebe provedbe e-istraživanja industrije IND-21/REPRO/G i IND-21/PRODCOM/G, a u drugim kontekstima može imati drugačije

¹³⁾ Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema NKD-u 2007. (NN, br. 80/07.).

značenje. Usklađen je u najvećoj mjeri s EU-ovom definicijom statističkih jedinica¹⁴⁾. Manja odstupanja postoje isključivo zbog specifične nacionalne namjene ovog istraživanja (regionalni pokazatelji o potrošnji sirovina i materijala na detaljnoj razini NRMI-ja 2016.).

U pravilu se statističke jedinice e-istraživanja IND-21/REPRO/G podudaraju sa statističkim jedinicama e-istraživanja IND-21/PRODCOM/G za istu izvještajnu godinu, te se za njihovu identifikaciju i obuhvat koristi isti adresar. U nastavku ponavljamo definicije statističkih jedinica e-istraživanja IND-21/REPRO/G koje smo opisali u statističkim standardima za e-istraživanje IND-21/PRODCOM/G (dostupne na internetskim stranicama DZS-a) radi cjelovitosti ovih standarda.

Industrijska poduzeća jesu svi poslovni subjekti, tj. sva trgovačka društva i druge pravne ili fizičke osobe koje su na temelju svoje glavne djelatnosti razvrstane u djelatnost industrije (prema SPR-u) i stvarno su se tijekom izvještajne godine bavile nekom vrstom industrijske proizvodnje prema definiciji industrije iz ovih statističkih standarda.

Neindustrijska poduzeća jesu svi poslovni subjekti, tj. sva trgovačka društva i druge pravne ili fizičke osobe koje nisu na temelju svoje glavne djelatnosti razvrstane u djelatnost industrije (prema SPR-u), ali imaju dijelove koji su se tijekom izvještajne godine bavili industrijskom proizvodnjom (sekundarne djelatnosti) prema definiciji industrije iz ovih statističkih standarda.

Industrijske lokalne jedinice, industrijskih i neindustrijskih poduzeća koja su se tijekom izvještajne godine bavila industrijskom proizvodnjom **statističke su jedinice** istraživanja IND-21/REPRO/G. Kako je već spomenuto, statističke jedinice e-istraživanja IND-21/REPRO/G i istraživanja IND-21/PRODCOM/G za istu izvještajnu godinu korespondiraju. U e-istraživanju IND-21/REPRO/G iskazuju se inputi u industrijsku proizvodnju i finalni utrošak energije u industriji za sve statističke jedinice koje su se bavile industrijskom proizvodnjom i obuhvaćene su e-istraživanjem IND-21/PRODCOM/G za istu izvještajnu godinu kako bi se osigurala njihova konzistentnost (input-output okvir).

Određene industrijske lokalne jedinice, su statistička konstrukcija i mogu se, ali i ne moraju podudarati s pravnom konstitucijom izvještajne jedinice. Radi objašnjenja statističkih pojmova koji se koriste u oba spomenuta istraživanja industrije, njihove definicije navodimo u nastavku.

Industrijske lokalne jedinice čini jedan dio ili više dijelova zajedno jednoga industrijskog ili neindustrijskog poduzeća, odnosno dio izvještajne jedinice koji je obavljao jednu ili više industrijskih vrsta djelatnosti na području jedne ili više regija. Regija je u e-istraživanju IND-21/REPRO/G definirana kao administrativno područje jedne županije. Drugim riječima, za njihovo određivanje koristio se kriterij djelatnost/regija. Kriterij "industrijski" odnosi se na sve dijelove jednog poduzeća odnosno izvještajne jedinice koje su se u izvještajnoj godini bavile industrijskom djelatnošću na temelju svoje glavne i/ili neke sporedne industrijske djelatnosti, a regionalni kriterij odnosi se na regionalni smještaj (lokaciju) toga industrijskog dijela ili nekoliko dijelova na području jedne ili više županija zajedno.

Svakom industrijskom poduzeću, odnosno izvještajnoj jedinici prema ovom kriteriju utvrđena je barem jedna industrijska lokalna jedinica za e-istraživanje IND-21/REPRO/G, i to u slučajevima kada je jedan dio ili nekoliko njegovih dijelova obavljalo input sirovina i materijala za obavljanje industrijske proizvodnje na teritoriju samo jedne županije ili ako nema dijelova (sve u sjedištu). U svim drugim slučajevima izvještajnim su jedinicama određene dvije i više industrijskih lokalnih jedinica tj. za svaku županiju po jedna prema lokaciji inputa sirovina i materijala za obavljanje industrijske proizvodnje iste izvještajne

¹⁴⁾ Vrste statističkih jedinica definirane su EU-ovom Uredbom o jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava EU-a (Uredba Vijeća (EEK) br. 696/93.). Integrirane su u cijelosti u Metodologiji za statističku primjenu NKD-a 2007. (NN, br. 102/07. i 123/08.).

jedinice. Industrijske lokalne jedinice mogu biti dijelovi industrijskih ili neindustrijskih poduzeća.

Industrijske lokalne jedinice industrijskih poduzeća određene su od jednog ili više dijelova onih izvještajnih jedinica kojima je glavna djelatnost industrija prema statističkim ili administrativnim izvorima, npr. SPR, RPS i drugo.

Industrijske lokalne jedinice neindustrijskih poduzeća određene su na isti način, od jednog ili više dijelova neindustrijskih poduzeća, odnosno izvještajnih jedinica kojima je glavna djelatnost prema istim administrativnim izvorima izvan industrije, ali imaju dijelove koji su se bavili industrijskom proizvodnjom u izvještajnoj godini (njihove sporedne djelatnosti ili su pogrešno razvrstane).

Statističke jedinice, industrijske lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća za koje se iskazuju podaci u e-istraživanju IND-21/REPRO/G te izvještajne jedinice (poslovni subjekti) koje su dužne za njih iskazati podatke već su postavljene u internetskoj aplikaciji za IND-21/REPRO/G za odgovarajuću izvještajnu godinu (na temelju adresara).

Napominjemo svim sudionicima provedbe istraživanja da je u većini slučajeva svakoj izvještajnoj jedinici određena samo jedna industrijska lokalna jedinica. Iznimno, u slučajevima kada industrijska ili neindustrijska poduzeća imaju nekoliko industrijskih dijelova koji obavljaju industrijsku djelatnost na području nekoliko regija, odnosno županija određeno im je više od jedne industrijske lokalne jedinice. Dijelovi (ili dio) industrijskih i neindustrijskih poduzeća odnosno izvještajnih jedinica koji su fizički izvan teritorija RH ne ulaze u obuhvat istraživanja IND-21/REPRO/G radi usklađivanja s obuhvatom e-istraživanja IND-21/PRODCOM/G koji zajedno čine input-output okvir.

8. Nomenklatura sirovina i materijala za industriju – NRMI 2016.

Za ispunjavanje tablice 1. obvezatno treba koristiti NRMI 2016. koji je sastavni dio ovih statističkih standarda za istraživanje IND-21/REPRO/G i nalazi se u Dodatku 1.

Revidirana verzija NRMI 2016. izrađena je na isti način kao prijašnja verzija NRMI 2008., na razini svake pojedinačne industrijske skupine djelatnosti iz NKD-a 2007. koja ulazi u obuhvat ovog istraživanja stoga **prve tri** brojčane oznake označavaju industrijsku skupinu djelatnosti u kojoj se uobičajeno troši određena vrsta sirovina i materijala (uklj. industrijske usluge i podugovarateljske poslove). **Sljedećih šest** brojčanih oznaka u šifri sirovina i materijala NRMI-ja 2016. jest KPD 2015. **Deseta** brojčana oznaka u šifri NRMI-ja označava raščlambu KPD-a 2015. na sljedeći način: ako je na desetom mjestu "0", to znači da određena sirovina i materijal obuhvaća sve artikle neke skupine proizvoda/sirovina iz KPD-a 2015., a ako je na desetom mjestu oznaka različita od "0", to znači da je proizvod/sirovina iz KPD-a 2015.¹⁵⁾ raščlanjen na najmanje dva proizvoda/sirovine u NRMI-ju 2016. te ima oznake od 1 do n. Verzija NRMI 2016. izrađena je na osnovi verzije KPD 2015., i usklađena je na razini sirovina/proizvoda s Kombiniranom nomenklaturom EU-a (CN 2016), odnosno s nacionalnom verzijom Kombinirane nomenklature za 2016.¹⁶⁾ preko korespondentnih tablica veza (omogućuje bilanciranje). Šifra sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. sastoji se od **deset brojčanih oznaka**, iako u tablicu 1. e-obrasca IND-21/REPRO/G za svaku pojedinačno iskazanu sirovinu i materijal iz NRMI-ja 2016. upisano je jedanaest brojčanih oznaka, jer se jedanaesta brojčana oznaka odnosi isključivo **na podrijetlo sirovine** (vlastito, domaće ili strano) i nije sastavni dio šifre NRMI-ja 2016.

Shematski se desetoznamenkasta brojčana oznaka iz NRMI-ja 2016. može prikazati na sljedeći način:

¹⁵⁾ KPD 2015. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima RH (NN, br. 157/14.). Vidi objašnjenje u bilješci 1.

¹⁶⁾ Kombinirana nomenklatura - verzija KN 2016. usklađena je s verzijom CN 2016 EU-a.

X	X	X	.	Y	Y	Y	Y	Y	Y	.	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Prve tri brojčane oznake NRMI-ja 2016. identične su s NKD-om 2007. (oznake "XXX"), a označavaju u kojoj se industrijskoj skupini djelatnosti prema NKD-u 2007. sirovine i materijali (ili usluge) troše (moguće oznake skupina od 05.1 do 36.0). Sljedećih šest brojčanih oznaka NRMI-ja 2016. identično je s KPD-om 2015. (oznake "YYYYYY") i označavaju pojedinačne sirovine i materijale. U nekim slučajevima povezanost NRMI-ja sa KPD-om osigurava se na višim razinama kao npr. kategorijama/razredima/skupinama KPD-a slijedeći ista načela. Deseta brojčana oznaka ("Z") rezervirana je za detaljniju nacionalnu razradu proizvoda KPD-a 2015. gdje god je bilo potrebno jer se radilo o specifičnim sirovinama i materijalima za koje je ocijenjeno da se trebaju iskazivati detaljnije od KPD-a 2015. Tako, npr. oznaka "Z"="0" u šifri NRMI-ja (deseta brojčana oznaka) označava da nacionalne raščlamba zapravo nema te da je šifra iz KPD-a 2015. preuzeta nepromijenjena u nacionalnu verziju NRMI 2016., a ako postoji raščlamba "Z"="1-n" to označava daljnju raščlambu šifre KPD-a 2015. na dvije do devet detaljnijih sirovina ili materijala u NRMI-ju 2016. zbog specifične namjene ovog istraživanja. Deseta brojčana oznaka ("Z") koristi se za daljnju i nacionalnu raščlambu na sustavan način jer zbroj raščlambi, ako ih ima, pokriva izvornu potkategoriju/kategoriju/razred/skupinu sirovina/proizvoda iz KPD-a 2015. Time se dodatno ističe povezanost strukture i sadržaja NRMI-ja 2016. sa strukturom i sadržajem KPD-a 2015., čija je izvedenica. U nekim slučajevima povezanost NRMI-ja sa KPD-om osigurava se na višim razinama kao npr. kategorijama/razredima/skupinama KPD-a slijedeći ista načela.

- **Sustav vizualnog označavanja šifre NRMI-ja 2016.**

Sustav vizualnog označavanja NRMI 2016. ostao je isti u odnosu na vizualno označavanje verzije NRMI 2008.¹⁷⁾. Jedina je razlika u brojčanim oznakama revidirane NRMI u promijenjenoj strukturi i sadržaju KPD 2015. koje čine njezin sastavni dio. Izrađene su korespondentne tablice veza NRMI 2016. – NRMI 2008. koje su dostupne na zahtjev izvještajne jedinice.

- **Mjerne jedinice u NRMI-ju 2016.**

Za svaku sirovinu i materijal u NRMI-ju 2016. određena je samo jedna (naturalna) mjerna jedinica na čijoj razini izvještajna jedinica treba iskazati sve podatke u tablici 1. e-obrazaca IND-21/REPRO/G, uz vrijednosno iskazivanje podataka u spomenutoj tablici. Za pružene usluge povezane s inputom u industrijsku proizvodnju koje su pod posebnom šifrom i nazivom navedene u NRMI-ju 2016. nije određena naturalna mjerna jedinica, već se iskazuje samo vrijednosno.

Jedanaestu brojčanu oznaku (1, 8 ili 9) određuje sama izvještajna jedinica, ako nije već upisana u internetskoj aplikaciji (samo za izvještajne jedinice koje prvi puta popunjavaju podatke) te upisuje u e-obrazac IND-21/REPRO/G na sljedeći način: ako su sirovina i materijal podrijetlom iz vlastite proizvodnje izvještajne jedinice, treba upisati šifru "1". Ako nisu iz vlastite proizvodnje, nego su nabavljeni od drugih na domaćem tržištu tj. na području Republike Hrvatske, treba upisati šifru "8", a ako su nabavljeni od drugih na stranom tržištu, tj. izvan područja Republike Hrvatske (iz uvoza), treba upisati šifru "9".

Ako su sirovine i materijali koji su se utrošili različita podrijetla, a pripadaju istoj šifri NRMI-ja, treba ih u tablicu 1. upisati dva ili tri puta pod istom šifrom i nazivom, u stupac "podrijetla" treba upisati odgovarajuću šifru "1", odnosno "8", odnosno "9" (vlastito, domaće ili strano) te u ostalim stupcima tablice iskazati odgovarajuće podatke o količinama i vrijednostima navedenih sirovina i materijala.

¹⁷⁾ NRMI 2008. kratica je za Nomenklaturu sirovina i materijala industrije, verzija 2008. (NN, br. 63/05.), vidi objašnjenje u bilješki 4.

- **Usporedivost NRMI-ja 2016. s drugim nomenklaturama.**

Proizvodi iz NRMI-ja 2016. na nacionalnoj su razini usporedivi s nomenklaturom PRODCOM proizvoda industrije - NIP 2016. na razini sirovina/proizvoda iz KPD-a 2015. čija su izvedenica, a s proizvodima NIPUM 2009.¹⁸⁾ i s robama iz Kombinirane nomenklature - KN 2016.¹⁹⁾ preko korespondentnih tablica veza i time se omogućava bilanciranje podataka o proizvodnji, potrošnji, izvozu i uvozu u sektoru industrije na razini pojedinačnih sirovina/proizvoda prikupljenih na osnovi navedenih nomenklatura. Na EU razini usporedivi sa statističkim klasifikacijama/ nomenklaturama CPA ver.2.1, PRODCOM List 2016. i CN 2016 EU-a jer su spomenute nacionalne nomenklature njihove izvedenice.

- **Plan revizije (ili ažuriranja) NRMI-ja 2016.**

Sadašnja se verzija NRMI-ja 2016. neće mijenjati sve do europske revizije statističkih klasifikacijskih čija je izvedenica, koja se ne očekuje u sljedećem četverogodišnjem razdoblju. U međuvremenu su moguća manja ažuriranja NRMI-ja 2016. svake godine, a naročito ako dođe do promjene strukture potrošnje te ako neka sirovina iz NRMI-ja 2016. dobije veću važnost na inicijativu same izvještajne jedinice ili ako DZS ocijeni da je to potrebno za relevantnost podataka.

IV. ORGANIZACIJA PROVEDBE IND-21/REPRO/G ISTRAŽIVANJA

Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO/G) za 2016. provodi neposredno Državni zavod za statistiku (DZS) putem internetske aplikacije posebno kreirane za istraživanje IND-21/REPRO/G. internetske aplikacije koja je postavljena na internetske stranice DZS-a, alatna traka Obrasci, Elektroničko prikupljanje podataka, Statistička istraživanja industrije, na adresi: <http://www.dzs.hr/Hrv/system/questionnaires.htm>, a detaljno pojašnjenje pristupa internetskoj aplikaciji dano je u poglavlju VII. A ovih standarda.

1. Sudionici u provedbi i njihove obveze

Državni zavod za statistiku izrađuje metodologiju, nomenklaturu i upute za popunjavanje podataka, obrađuje podatke za Republiku Hrvatsku te kontinuirano osigurava stručnu pomoć izvještajnim jedinicama, sastavlja adresar IND-21/REPRO/G za izvještajnu godinu, izrađuje, održava i poboljšava funkcionalnost internetske aplikacije, postavlja podatke izvještajnih jedinica iz svojih baza u internetsku aplikaciju početkom svake godine za novu izvještajnu godinu s podacima iz prethodne godine kako bi maksimalno olakšao popunjavanje istih od strane izvještajnih jedinica i skratio vrijeme potrebno za popunjavanje podataka u tablicama e-istraživanja IND-21/REPRO/G, računski i logički kontrolira podatke, analizira prve rezultate te objavljuje i diseminira rezultate istraživanja IND-21/REPRO/G za izvještajnu godinu.

Prema potrebi, o važnijim metodološkim teškoćama izravno razgovara s izvještajnom jedinicom i/ili neposredno obilazi izvještajne jedinice.

¹⁸⁾ NIPUM 2009. je kratica za Nomenklaturu industrijskih proizvoda za mjesečno istraživanje industrije, verzija 2009. Integralni je dio Statističkih standarda za Mjesečno istraživanje o industrijskoj proizvodnji i zaposlenim osobama (NN, br. 11/09.). Usklađena je s NRMI-jem 2016. na razini industrijskih razreda KPD-a 2016. i s NIP-om 2016. Nova verzija NIPUM 2018 biti će usklađena na svim razinama industrijskih kategorija/potkategorija proizvoda KPD-a 2015 s kategorija/potkategorija sirovina NRMI 2016.

¹⁹⁾ KN je kratica za Kombiniranu nomenklaturu, carinska i statistička klasifikacija proizvoda EU, koja je obvezujuća je za sve države članice EU. Verzija KN 2016. Donesena je provedbenom Uredbom komisije (EU) br. 1754/2015. od 6. listopada 2015. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi", a ažurira se i donosi za svaku izvještajnu godinu. Koristi se za prikupljanje statističkih podataka za INTRASTAT (robna razmjena između zemalja članica EU-a) i EXTRASTAT (robna razmjena s trećim zemljama). Preko korespondentnih tablica veza povezana je s PRODCOM listom.

2. Metoda prikupljanja podataka

Za provedbu e-istraživanja IND-21/REPRO/G izrađena je internetska aplikacija koja je dostupna svim izvještajnim jedinicama na internetskim stranicama DZS-a, na adresi: <http://www.dzs.hr/App/eUпитnik/default.aspx>, posebno kreirana za istraživanje IND-21/REPRO/G.

Da bi se **prijavile** u sustav iskazivanja podataka u internetskoj aplikaciji, izvještajne jedinice dobivaju **lozinku na temelju korisničkog imena** (elektroničke pošte) **odgovorne osobe** za izvještajnu jedinicu, koje su prije toga dostavile DZS-u.

Izvještajne jedinice kojima je dodijeljeno korisničko ime i lozinka izravno od DZS-a, pristupaju aplikaciji IND-21/PRODCOM/G nakon prijave u sustav, a ako nemaju ili imaju problema s prijavom mogu kontaktirati Službu industrije, energije i informacijskog društva putem elektroničke pošte: Ind-21prodcom@dzs.hr.

Nakon prijave u elektronički sustav prikupljanja podataka za "Statistička istraživanja industrije", izvještajna jedinica izabire klikom aplikaciju za "IND-21/REPRO/G" (lijeva alatna traka) pod "Obrasci" kada joj se otvara e-obrazac IND-21/REPRO/G, a nakon toga izvještajna jedinica pristupa iskazuju podatke u unaprijed definiranim tablicama 1. UTROŠAK SIROVINA I MATERIJALA ZA INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU ZA 2016. i 2. FINALNI UTROŠAK, NABAVA i ZALIHE ENERGIJE PO ENERAGENTIMA ZA 2016.

Nakon popunjavanja svih podataka u tablicama 1. i 2. izvještajna jedinica, klikom na tipku "**Pošalji**" dostavlja podatke DZS-u, na daljnju obradu. Izvještajna jedinica ima opciju "**Spremi**", ako želi nastaviti popunjavanje obrazaca kasnije, a može koristiti i opciju "**Ispiši**", ako želi imati papirnati oblik. Važno je napomenuti, da samo klikom na opciju "Pošalji" izvještajna jedinica je izvršila svoju obvezu dostave IND-21/REPRO/G podataka u DZS. Izvještajna jedinica, nakon naredbe "Pošalji", dobiva elektronskom poštom prijepis popunjenih podataka u sustavu elektronskog prikupljanja, koji joj služi za arhivu, i eventualne naknadne korekcije koje sama uoči, ili temeljem provjere od strane DZS-a ispravi.

Napominjemo da je iskazivanje podataka **putem internetske aplikacije** na e-obrascu IND-21/REPRO/G putem internetske aplikacije **obvezatno** je za sve izvještajne jedinice, osim u slučaju kada izvještajne jedinice ne raspoložu tehničkim mogućnostima za korištenje interneta, o čemu su dužne na vrijeme službenim dopisom obavijestiti DZS te dogovoriti alternativni način dostave podataka.

V. DISEMINACIJA IND-21/REPRO/G REZULTATA

Rezultati IND-21/REPRO/G istraživanja objavljuju se posebno za tablicu 1. i tablicu 2., u različitim vrstama publikacija.

1. Diseminacija rezultata za inpute sirovina i materijala u industrijsku proizvodnju

Svi rezultati iz istraživanja IND-21/REPRO/G za izvještajnu godinu obrađuju se na razini pojedinačnih sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016., a vrijednost utrošenih sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. obrađuje se i na razini skupina/razreda NKD-a 2007. za Republiku Hrvatsku, a izabrani pokazatelji obrađuju se za statističke regije i za županije vodeći pritom računa o zaštiti pojedinačnih podataka.

Prvi rezultati istraživanja IND-21/REPRO/G objavit će se u Priopćenju, broj 2.1.6. "Inputi sirovina i materijala u industrijsku proizvodnju – privremeni podaci" dostupno besplatno na internetskim stranicama DZS-a, a za sljedeće godine prema Kalendaru objavljivanja

statističkih podataka koji se objavljuje svake godine na istoj internetskoj adresi DZS-a, na slijedećoj adresi: <http://www.dzs.hr/app/kalendar/NavBySubject.aspx>

Detaljna obrada rezultata istraživanja IND-21/REPRO/G za **tablicu 1.** objavit će se u Statističkom izvješću, broj 1591 "Inputi sirovina i materijala u industrijsku proizvodnju – detaljni godišnji rezultati" za 2016., a za sljedeće godine prema Programu publiciranja DZS-a koji DZS objavljuje svake godine na internetskim stranicama. Izabrani najvažniji podaci ovog istraživanja objavit će se i u Statističkom ljetopisu DZS-a i eventualno u nekim posebnim publikacijama.

2. Diseminacija rezultata za finalnu potrošnju energenata u industriji

Detaljna obrada rezultata istraživanja IND-21/REPRO/G za **tablicu 2.** rezultati za 2016. objavit će se u Statističkom izvješću, broj 1592 "Energetska statistika u 2016.", a za sljedeće godine prema već spomenutom Programu publiciranja DZS-a za odgovarajuću godinu.

VI. METAPODACI I KVALITETA

Državni zavod za statistiku razvio je model Potpunog upravljanja kvalitetom, koji se temelji na Kodeksu prakse europske statistike po uzoru na Europski statistički sustav, koji je potpuno prilagođen statističkim potrebama jer se sustavno unapređivanje kvalitete statističkih procesa, krajnjih rezultata odnosno proizvoda te pružanje usluga uvelike razlikuju od standardnog praćenja kvalitete proizvoda i usluga profitno orijentiranih poslovnih subjekata na tržištu. Kvaliteta je u statističkom smislu usmjerena na oblikovanje statističkih proizvoda i usluga s obilježjima koja će omogućiti i olakšati uspješno planiranje i vođenje gospodarske politike.

U tom cilju DZS je izradio bazu kvalitete koja sadržava podatke za izvješćivanje prema strukturi ESMS (korisnički orijentirani izvještaji o kvaliteti) ili ESQRS (proizvođački orijentirani izvještaji o kvaliteti), odnosno automatski stvara standardne izvještaje o kvaliteti, uzimajući u obzir sve pokazatelje kvalitete, a pripremio je Priručnik za izračun pokazatelja kvalitete.

Izveštaji o kvaliteti IND-21/REPRO/G podataka prema strukturi standardnog predloška ESMS (korisnički orijentirani izvještaji o kvaliteti) i detaljne informacije o kvaliteti statističkih proizvoda su dostupne na internetskim stranicama DZS-a, u domeni "Kvaliteta", na adresi: http://www.dzs.hr/Hrv/international/Quality_Report/Quality_Report_Pages/Quality_Report_Bullet_3.htm

Osim standardnog izvještaja o kvaliteti, odabran skup pokazatelja kvalitete integralni je dio svih publikacija koje sadrže IND-21/REPRO/G rezultate u okviru metodoloških objašnjenja kao npr. u priopćenjima, statističkim izvješćima, ljetopisu i slično.

VII. UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA NA E-OBRASCU IND-21/REPRO/G

A. OPĆE I TEHNIČKE UPUTE ZA DOSTAVU I ISKAZIVANJE PODATAKA PUTEM INTERNETSKE APLIKACIJE

1. Tko je dužan dostaviti podatke i kako

Podatke za e-istraživanje IND-21/REPRO/G za svaku izvještajnu godinu, dužne su dostaviti sve izvještajne jedinice koje su utvrđene internetom Adresarom IND-21/REPRO/G i već su postavljene u IND-21/REPRO/G internetskoj aplikaciji elektroničkog

prikupljanja podataka. Izvještajne jedinice ispunjavaju podatke na elektroničkom obrascu IND-21/REPRO/G te dostavljaju popunjeni e-obrazac koristeći **sustav elektronskog prikupljanja podataka** na internetskim stranicama DZS-a, klikom na Obrasci, Statistička istraživanja industrije, na adresi: <http://www.dzs.hr/App/eUpitnik/default.aspx>.

Izvještajne jedinice ispunjavaju podatke za sve utvrđene industrijske lokalne jedinice na temelju knjigovodstvenih evidencija, a iznimno ako ne raspolažu evidencijama, dužne su ih ispuniti na temelju ocjena i procjene stručnjaka.

2. Rokovi iskazivanja i slanje podataka za izvještajne jedinice

Rokovi iskazivanja i slanje podataka za IND-21/REPRO/G za 2016. kreću se okvirno od 15. svibnja do 15. lipnja 2017., kada je otvoren pristup internetskoj aplikaciji, a također su vidljivi u samoj internetskoj aplikaciji IND-21/REPRO/G nakon prijave u sustav elektronskog prikupljanja podataka.

Za svaku narednu izvještajnu godinu rokovi prikupljanja podataka za e-istraživanje IND-21/REPRO/G utvrđuju se Godišnjim provedbenim planom DZS-a (GPP) za odgovarajuću godinu ili DZS samostalno utvrđuje rokove na temelju Zakona o službenoj statistici, ako GPP za izvještajnu godinu nije donesen.

Korištenje internetske aplikacije DZS-a za popunjavanje i slanje podataka na e-obracu IND-21/REPRO/G i za izvještajnu godinu je obvezatno.

3. Opće upute za pristup, iskazivanje i slanje podataka u internetskoj aplikaciji

E-istraživanjem IND-21/REPRO/G za 2016. godišnje se prikupljaju podaci o utrošku sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju (tablica 1.) i podaci o finalnom utrošku energije u industriji po energentima (tablica 2.), putem internetske aplikacije DZS-a na internetskoj adresi: <http://www.dzs.hr/App/eUpitnik/default.aspx>.

Nakon **prijave** u elektronički sustav izvještavanja sustav vodi vas kroz internetsku aplikaciju od prijave u aplikaciju do ispunjavanja obrasca i slanja.

Dodjela korisničkog imena i lozinke. Za prijavu u internetsku aplikaciju izvještajne jedinice koriste se dodijeljenim korisničkim imenom i lozinkom. Nakon prijave u sustav izabire na desnom izborniku IND-21/REPRO/G i klikne na "**Obrasci**".

Izvještajne jedinice koje su dosad iskazivale podatke na e-obracu IND-21/REPRO/G za 2015. koriste se i u 2016. i narednim izvještajnim godinama, već dodijeljenim korisničkim imenom i lozinkom. Novim izvještajnim jedinicama prema Adresaru statističkih jedinica IND-21/REPRO/G za 2016. dodjeljuje se lozinka na temelju korisničkog imena elektroničke pošte odgovorne osobe za izvještajnu jedinicu iz DZS evidencija i na temelju osobnih kontakata s izvještajnim jedinicama.

Ako dodijeljena osoba za kontakt za izvještajnu jedinicu nije odgovarajuća, izvještajna jedinica dužna je dostaviti ispravnu osobu za kontakt Službi statistike industrije, energije i informatičkog društva DZS-a elektroničkom poštom ili neposredno osobama za kontakt službe (vidi osobe za kontakt DZS-a pod Informacije).

Elektronički sustav ispunjavanja e-obrasca IND-21/REPRO/G za 2016., kao i prethodne godine, vodi vas kroz internetsku aplikaciju od prijave u aplikaciju do ispunjavanja obrasca i slanja. Nakon prijave u internetsku aplikaciju izabirete na desnom izborniku IND-21/REPRO/G i kliknete na "**Obrasci**". Otvaraju se paneli unaprijed definiranih tablica: Tablica 1. Utrošak sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju za 2016. i Tablica 2. Finalni utrošak, nabava i zalihe energije po energentima za 2016. te se pristupa iskazivanju podataka.

4. Postupak uređivanja, dodavanja i brisanja novih šifara NRMI u internetskoj aplikaciji.

Ako izvještajna jedinica treba promijeniti upisane šifre sirovina NRMI-a ili podatke za industrijsku lokalnu jedinicu u tablici 1., u stupcu "**Uredi**", klikom na ikonu u istom redu u kojem se nalazi šifra sirovine NRMI-a, izvještajna jedinica može promijeniti sve podatke u tom retku. Postupak uređivanja je moguć dok god se podaci na pošalju u DZS klikom na opciju "**Pošalji**", tj. ako su prethodno koristile opciju "**Spremi**".

Dodavanje novih šifara sirovina NRMI-a (kojih nema u aplikaciji), jer se radi o novim izvještajnim jedinicama za koje ne postoje podaci u DZS bazama za prethodnu godinu ili se je neka izvještajna jedinica započela s proizvodnjom novih proizvoda i promijenila asortiman, izvještajna jedinica sama dodaje nove proizvode NIP-a, klikom na opciju "**Dodaj**" ispod tablice 1., kada se u internetskoj aplikaciji otvara "prozor" s ponuđenim šiframa i nazivima NRMI-a i njihovim mjernim jedinicama (padajući izbornik) te izvještajna jedinica izabire klikom na odgovarajuću šifru i mjernu jedinicu, koja se automatski prenosi u tablicu 1. Postupak se ponavlja dokle god se ne dodaju sve sirovine NRMI-a za koje izvještajna jedinica treba iskazati podatke u tablici 1.

Ako izvještajne jedinice **ne mogu pronaći odgovarajuće** šifre i nazive sirovina ili usluga NRMI-a u padajućem izborniku aplikacije ili nije sigurna da je izabrala odgovarajuću šifru, izvještajna jedinica treba kontaktirati odgovornu službu DZS-a elektroničkom poštom ili telefonom kako bi dogovorila ispravnu NRMI šifru sirovine ili usluga prema svojim inputima. Kontaktni podaci odgovornih osoba DZS-a vidljivi su u samoj internetskoj aplikaciji izborom naslova "informacije" (lijevi izbornik aplikacije). Izvještajna jedinica također može u polju predviđenom za komentare pod naslovom "**Okviru za komentare**" upisati o kakvim je sirovinama ili uslugama riječ. Na temelju komentara odgovorni referent za izvještajnu jedinicu DZS-a kontaktirat će s osobom koja je ispunila e-obrazac IND-21/REPRO/G i dogovoriti šifru odnosno naziv sirovina ili usluga prema NRMI 2016.

Izvještajne jedinice mogu izbaciti upisanu šifru proizvod NIP-a iz tablice 1. internetske aplikacije, ako neke od prepisanih šifra sirovina NRMI-a industrijska lokalna jedinica nije koristila u izvještajnoj godini ili ju je greškom upisala sama izvještajna jedinica, sve dok se podaci ne pošalju u DZS. Izvještajna jedinica tada u stupcu "**Izbriši**" tablice 1., klikom na ikonu u istom redu u kojem se nalazi šifra sirovina NRMI -a koju želi izbrisati, izbacuje sirovinu iz tablice 1. internetske aplikacije. Postupak se ponavlja za sve šifre sirovina NRMI -a koje izvještajna jedinica treba izbaciti.

Kako smo već prethodno spomenuli, nove izvještajne jedinice DZS ne raspolaže podacima iz prethodne godine, stoga je tablica 1. prazna (nema upisanih NRMI sirovina). Izvještajna jedinica sama ih dodaje za sve utvrđene industrijske lokalne jedinice iz aplikacije, izborom šifra sirovina NRMI-a i njihovih mjernih jedinica u padajućem izborniku klikom na opciju "**Dodaj**" na način opisan u prethodnim stavcima. U slučaju poteškoća pri iskazivanju podataka, pronalaženja odgovarajućih šifara NRMI-a ili drugih metodoloških i tehničkih pitanja izvještajna jedinica kontaktira odgovorne osobe DZS-a za e-istraživanje IND-21/REPRO/G (vidljive su u samoj internetskoj aplikaciji pod "Informacije").

Za ispravno iskazivanje podataka e-obrazaca IND-21/REPRO/G izvještajne jedinice dužne su pomno proučiti metodologiju istraživanja i koristiti se Nomenklaturom sirovina i materijala industrije – NRMI 2016, koja je sastavni dio statističkih standarda za istraživanje IND-21/REPRO/G, a možete je naći, osim u internetskoj aplikaciji, i na internetskim stranicama DZS-a <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>, u domeni "Klasifikacije i standardi".

5. Postupak spremanja i slanja podataka u internetskoj aplikaciji.

Nakon iskazivanja svih podataka e-obrasca/obrazaca IND-21/REPRO/G u tablici 1. i 2., izvještajna jedinica ima mogućnost klikom na "**Spremi**" iskazane podatke pregledati, mijenjati i dopunjavati u nekoliko navrata, sve dok nisu dostavljeni u DZS odnosno do kraja roka dostave podataka i također može u svakom momentu ispisati podatke korištenjem opcije "**Ispiši obrazac**". Važno je napomenuti, da klikom na "Spremi" podaci nisu dostavljeni u DZS. Ispravna **dostava/prijenos podataka** nakon kompletnog iskazivanja podataka u traženom e-obrascu u predviđenom roku za obje tablice izvještajna jedinica obavezno dostavlja e-obrazac koristeći opciju "**Pošalji**".

Nakon dostave podataka na opisan način izvještajna jedinica **ne može više pristupiti** iskazanim podacima u internetskoj aplikaciji za e-istraživanje IND-21/REPRO/G za izvještajnu godinu. Sve eventualne promijene na već poslanim podacima izvještajna jedinica može javiti odgovornoj službi DZS-a elektroničkom poštom: ind-21repro@dzs.hr, ili izravnim telefonskim kontaktom s nadležnim djelatnicima DZS-a (kontaktne osobe DZS-a nalaze se u internetskoj aplikaciji pod "**Informacije**").

U slučaju nejasnoća postavljenih sirovina i/ili materijala i/ili njihovih mjernih jedinica u IND-21/REPRO/G aplikaciji izvještajna jedinica također neposredno kontaktira telefonom ili internetskom poštom osobe za kontakt u Službi statistike industrije, energije i informacijskog društva DZS-a .

6. Povratne informacije o dostavljenim podacima izvještajne jedinice.

Nakon slanja podataka putem sustava elektronskog prikupljanja podataka iz internetske aplikacije e-istraživanja IND-21/REPRO/G, sustav automatski stvara i šalje elektronsku poruku odgovornoj osobi izvještajne jedinice internetskom poštom s prijepisom popunjenih podataka u tablicama 1. i 2. koji služe izvještajnoj jedinici za daljinu komunikaciju sa DZS-om i za vlastitu pohranu.

7. Završne napomene za iskazivanje podataka za izvještajnu godinu

Izvještajne jedinice dužne su, prije iskazivanja podataka e-obrazaca IND-21/REPRO/G proučiti i koristiti metodološke i druge upute za e-istraživanje IND-21/REPRO/G iz ovih statističkih standarda kako bi iskazale podatke u skladu s metodologijom e-istraživanja, i prikazale podatke na razini NRMI 2016. iz priloga 1. za odgovarajuću izvještajnu godinu, jer se svi podaci u tablici 1. prikazuju na razini pojedinačnih sirovina i materijala definiranih NRMI-om.

Statistički standardi za e-istraživanje IND-21/REPRO/G i Prilog 1. Nomenklatura sirovina i materijala industrije – NRMI 2016., dostupni su na internetskim stranicama DZS-a, pod izbornikom (lijeva alatna traka) "Važne informacije", te klikom na naslov: "Klasifikacije i standardi", ili direktno klikom na poveznicu:

<http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>.

B. METODOLOŠKE UPUTE ZA ISKAZIVANJE PODATAKA E-OBRASCU IND-21/REPRO/G

Izvještajne jedinice iskazuju podatke na e-obrascu IND-21/REPRO/G svake izvještajne godine za dvije unaprijed definirane tablice:

1. Utrošak sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju u izvještajnoj godini, i
2. Finalni utrošak, nabava i zalihe energije po energentima u izvještajnoj godini.

Tablice se otvaraju klikom na tabulator: "Utrošak sirovina/materijala" (tablica 1.) i "Utrošak po energentima" (tablica 2.). U nastavku dajemo upute za popunjavanje svake tablice posebno, redoslijedom obilježja koja se traže u stupcima tablice 1. i uputa za tablicu 2.

1. Upute za iskazivanje podataka o utrošku sirovina i materijala (tablica 1.)

U tablici 1. UTROŠAK SIROVINA I MATERIJALA ZA INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU izvještajne godine, svi podaci se iskazuju na razini pojedinačnih proizvoda (i usluga) NRMI 2016. Izvještajne jedinice iskazuju podatke o sirovinama i materijalima (uklj. usluge) koji su utrošeni za proizvodnju industrijskih proizvoda u istraživanju IND-21/PRODCOM/G za istu izvještajnu godinu.

Prema metodologiji istraživanja IND-21/REPRO/G, u **tablici 1. ne smiju se iskazivati podaci** o sirovinama i materijalima koji su kupljeni radi preprodaje u istom obliku u kojem su i nabavljeni (preprodaja) ili zalihe sirovine i materijala iz vlastite proizvodnje namijenjene prodaji trećim osobama (a ne za daljnju proizvodnju iste izvještajne jedinice).

1.1 Opće za iskazivanje podataka o utrošku sirovina i materijala u tablici 1.

Tablicu 1. izvještajna jedinica popunjava posebno za svaku statističku jedinicu – industrijsku lokalnu jedinicu koja je postavljena u internetskoj aplikaciji. Iskazuju se podaci o količinama nabavljenih sirovina i materijala namijenjenih inputu u industrijsku proizvodnju u izvještajnoj godini, količinama i vrijednostima utrošenih sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju koja se iskazuje u istraživanju IND-21/PRODCOM/G iste izvještajne godine. te podaci o sirovinama i materijalima koji su na zalihama, a namijenjeni su inputu u industrijsku proizvodnju u sljedećemu izvještajnom razdoblju.

Izvještajne jedinice, osobito nove, dužne su prije popunjavanja podataka dobro proučiti Nomenklaturu sirovina i materijala – NRMI 2016. – i ondje naći sve sirovine i materijale koje su utrošile za industrijsku proizvodnju tijekom izvještajne godine, kako bi ih lakše pronašle u samoj internetskoj aplikaciji, gdje im je omogućen izbor sirovina i materijala s pripadajućim mjernim jedinicama u padajućem izborniku NRMI-ja, koji je postavljen u samoj internetskoj aplikaciji, nakon "klika" na opciju "**Dodaj**".

S obzirom na to da je NRMI 2016. izrađen kao hijerarhijska nomenklatura i obuhvaća sve sirovine i materijale te sitne alate, ambalažu i druge repromaterijale koji se uobičajeno troše za proizvodnju proizvoda određene industrijske skupine NKD-a 2007., ne može se dogoditi da izvještajna jedinica ne može naći i iskazati svoj utrošak prema detaljnim sirovinama i materijalima iz NRMI-ja 2016. Važno je ponoviti da skupinu sirovina i materijala utrošenih u proizvodnju industrijskih proizvoda (prve tri znamenke u šifri NRMI-ja 2016.) određuju prve tri znamenke šifre industrijskih proizvoda koji su iskazani u e-obrascu IND-21/PRODCOM prema Nomenklaturi industrijskih proizvoda – NIP 2016. (i ako izvještajne jedinice ne mogu u NRMI-ju pronaći sirovine i materijale koje su utrošile u 2015., dužne su neposredno kontaktirati Službu statistike industrije i energije DZS-a, gdje će im se pružiti stručna pomoć.

Izvještajna jedinica **dužna je provesti kontrolu iskazanih podataka** u e-obrascu IND-21/PRODCOM/G i IND-21/REPRO/G za istu izvještajnu godinu, osobito odnosa između proizvedenih količina proizvoda (iskazanih u e-obrascu IND-21/PRODCOM/G) s količinom utrošenih materijala i sirovina iskazanih u e-obrascu IND-21/REPRO/G, kako bi taj odnos bio realan i tehnički prihvatljiv te će na taj način izbjeći dodatne upite nadležnih osoba DZS-a.

Ako izvještajna jedinica obavlja doradu tzv. "lohn poslova" na sirovini i materijalu koji je vlasništvo naručitelja, onda se takav utrošak sirovina i materijala ne upisuje u tablici 1. (u aplikaciji se izabire „klik“ na opciju "Označite ovdje ako niste imali utrošak sirovina i materijala“, te se upisuju samo podaci za utrošene energente u tablici 2. Finalni utrošak,

nabava i zalihe energije po energentima za 2016., u odgovarajući redak internetskog obrasca.

1.2 Detaljne upute za iskazivanje podataka o utrošku sirovina i materijala u tablici 1.

Sve podatke u tablice 1. internetske aplikacije, kako smo već obrazložili, izvještajne jedinice iskazuju na razini svojih pojedinačnih industrijskih lokalnih jedinica, tj. za svaku industrijsku lokalnu jedinicu određenu u adresaru IND-21/REPRO/G za 2016. (i narednih izvještajnih godina) treba ispuniti jednu tablicu 1.

Objašnjenja za obilježja koja se trebaju iskazati za IND-21/REPRO za 2016. dana su redoslijedom naziva iz zaglavlju tablice 1. internetske aplikacije.

TABLICA 1. UTROŠAK SIROVINA I MATERIJALA ZA INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU ZA 2016.
(šifriranje)

Prema Nomenklaturi sirovina i materijala industrije – NRMI 2016.				
šifra sirovine i materijala	podrijetlo	naziv sirovine i materijala	mjerna jedinica	
			naziv	šifra

- **Šifra, naziv, mjerna jedinica**

Identifikacijski podaci (naziv i šifra) sirovine i materijala koji je industrijska lokalna jedinica utrošila za industrijsku proizvodnju iste izvještajne godine upisuje se u internetsku aplikaciju prema NRMI 2016., a podrijetlo prema posebnim pravilima koja ćemo objasniti u nastavku.

Za "**stare**" izvještajne jedinice, koje su bile u obuhvatu istraživanja za 2016. i iskazale podatke, svi navedeni podaci iz zaglavlja tablice 1. uključujući podrijetlo, već su postavljeni u internetskoj aplikaciji iz baze podataka za IND-21/REPRO/G kojom raspolaže DZS.

"**Nove**" izvještajne jedinice koje su prvi put u obuhvatu istraživanja za 2016., trebaju izabrati podatke o šiframa, nazivima, mjernim jedinica (nazivima i šiframa) utrošenih sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. koji je postavljen u internetskoj aplikaciji (padajući izbornik) primjenjujući opciju "Dodaj".

Isti postupak vrijedi i za "stare" izvještajne jedinice koje su utrošile neke druge sirovine i materijale u 2016. od onih koje su postavljene u internetskoj aplikaciji u tablici 1.

- **Podrijetlo (sirovine ili materijala)**

Izvještajne jedinice ovdje upisuju šifre **1, 8 ili 9**, prema podrijetlu utrošene sirovine i materijala. Ako je podrijetlo utrošene sirovine i materijala iz vlastite proizvodnje izvještajne jedinice, treba upisati **šifru 1**, ako su utrošene sirovine i materijali nabavljena od drugih i podrijetlom su iz domaće proizvodnje, upisuje se **šifra 8**, a ako su utrošene sirovine i materijali nabavljena od drugih i podrijetlom su iz inozemstva, upisuje se **šifra 9**.

- **Način upisivanja sirovina i materijala NRMI-ja 2016 s različitim podrijetlom.**

U slučajevima kada izvještajna jedinica za jednu te istu utrošenu sirovinu i materijal (šifru) iz NRMI-ja 2016 ima različito podrijetlo (vlastito i/ili domaće i/ili inozemno), onda upisuje (izborom iz NRMI-ja 2016) istu šifru, naziv proizvoda i mjernu jedinicu, u onoliko puta (maksimalno tri), koliko ima različitih podrijetla jedne te iste sirovine ili materijala koji je utrošila za proizvodnju industrijskih proizvoda u 2016. (i narednih izvještajnih godina), a u stupcu podrijetla izabire odgovarajuću brojčanu oznaku prema vrsti podrijetla (1, 8 ili 9).

Podatke o utrošku sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju u 2016., izvještajne jedinice upisuju se neposredno u internetsku aplikaciju za slijedeća obilježja:

TABLICA 1. UTROŠAK SIROVINA I MATERIJALA ZA INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU ZA 2016.
(podaci)

Količine nabavljenih sirovina i materijala	Utrošene sirovine i materijali za proizvodnju proizvoda		Količine zaliha sirovina i materijala, 31. prosinca 2016.
	količine	vrijednost u tis. kuna	

- **Količine nabavljenih sirovina i materijala**

Ovdje izvještajna jedinica iskazuje nabavljene količine sirovina i materijala u 2016. za svaku šifru sirovine i materijala koje su upisane u redovima tablice 1., a koje je izvještajna jedinica **nabavila** od trećih osoba, tuzemnih ili inozemnih (šifra podrijetla 8 ili 9)., u svrhu daljnje industrijske proizvodnje u istoj izvještajnoj jedinici u 2016. Ovdje se iskazuju i količine vlastito proizvedenih sirovina i materijala koje je izvještajna jedinica utrošila za svoju daljnju proizvodnju (šifra podrijetla 1).

- **Utrošene sirovine i materijali za proizvodnju proizvoda**

Ovdje izvještajna jedinica iskazuje upisivanjem količina i vrijednosti (u tisućama kuna) utrošenih sirovina i materijala u 2016. (i narednih izvještajnih godina) za svaku šifru sirovine i materijala koje su upisane u redcima tablice 1.

- **Količine**

Ovdje izvještajna jedinica upisuje utrošene **količine** sirovina i materijala u izvještajnoj godini bez obzira na to jesu li te sirovine i materijali nabavljeni od drugih u tuzemstvu ili inozemstvu (šifra podrijetla 8 ili 9) ili su proizvedene u statističkoj jedinici (industrijskoj lokalnoj jedinici) za koju izvještajna jedinica upisuje podatke (šifra podrijetla 1).

- **Vrijednosti u tis. kuna**

Ovdje izvještajna jedinica upisuje **vrijednost** sirovina i materijala izraženu u tisućama kuna. Vrijednost sirovina i materijala treba iskazati u **kupovnim (nabavnim) cijenama** koje vrijede u vrijeme njihova utroška u procesu proizvodnje, a ne po kupovnim cijenama po kojima su stvarno nabavljene (i stavljene u skladište). Vrijednost vlastito proizvedenih sirovina i materijala treba se procijeniti prema istom načelu (šifra podrijetla 1).

Vrijednost sirovina i materijala iz inozemstva/uvoz (šifra podrijetla 9), npr. izravne kupnje u inozemstvu ili nabave preko vanjskotrgovačkih subjekata, preračunava se u kune na **osnovi tekućih valutnih tečajeva**. U vrijednost sirovina i materijala iz inozemstva treba uključiti troškove carine i carinskih pristojbi, troškove dopreme sirovina i materijala u skladište izvještajne jedinice, ali isključuje se odbitni PDV i ostali odbitni porezi i pristojbe neposredno povezani s prometom, subvencije i popusti (vidi definiciju kupovnih cijena).

Kupovna cijena jest cijena koju kupac stvarno plaća za sirovine i materijale. Vrijednosti utrošenih sirovina i materijala (intermedijarne potrošnje) po kupovnim (nabavnim) cijenama isključuju odbitni PDV i ostale odbitne poreze i pristojbe neposredno povezane s prometom. Svi ostali porezi i pristojbe na proizvode uključeni su u vrijednost, a isključene su subvencije na proizvode, ukupni transportni troškovi koje kupac plaća odvojeno na mjestu isporuke, cjelokupni popust na količinu ili kupnju izvan sezone te kamata ili naplaćena usluga u kreditnim aranžmanima ili nekoj naplati kao rezultat neplaćanja u roku.

• **Količine zaliha sirovina i materijala, 31. prosinca 2016.**

Ovdje izvještajna jedinica iskazuje količine zaliha sirovina i materijala, sa stanjem 31. prosinca 2016., **koje su namijenjene daljnjoj industrijskoj proizvodnji u izvještajnoj jedinici.** U slučajevima kada se u istoj izvještajnoj jedinici, proizvode i troše sirovine i materijali za daljnju proizvodnju, a dio se tih sirovina i materijala prodaje trećim osobama, izvještajna jedinica treba iskazati zalihe samo za one količine sirovina i materijala koje je namijenila za daljnju vlastitu industrijsku proizvodnju, a zalihe namijenjene prodaji trećim osobama se ne smiju ovdje iskazati, u skladu s definicijama i konceptima e-istraživanja IND-21/REPRO/G.

2. Upute za iskazivanje podataka o utrošku po energentima (tablica 2.)

U tablici 1. FINALNI UTROŠAK, NABAVA I ZALIHE ENERGIJE PO ENERAGENTIMA ZA 2016. podaci se prikazuju na razini izvještajne jedinice. U nastavku dajemo opće i detaljne upute za iskazivanje podataka u tablici 2.

2.1 Opće upute za iskazivanje podataka o utrošku po energentima

U tablici 2. treba **iskazati samo** podatke o **energentima koji su namijenjeni konačnoj (finalnoj) potrošnji** izvještajne jedinice. Ovdje izvještajna jedinica iskazuje sve energente koji se koriste kao gorivo za peći za zagrijavanje prostorija, topljenje ili zagrijavanje metala ili drugih tvari i slično, energente koji se izravno pretvaraju u toplinu u proizvodnom procesu za proizvodnju klinkera, čelika, vapna i slično, energente koji služe za pokretanje motora prometnih sredstava i motora ugrađenih u druga postrojenja osim za motore koji služe za pokretanje generatora za proizvodnju električne energije te svu potrošnju električne energije i energije vrele vode i pare.

U tablici 2. **ne smiju se iskazivati** podaci za:

- a) energente koji su namijenjeni transformaciji energije u izvještajnoj jedinici kao što je potrošnja ugljena, naftnih derivata ili plina za proizvodnju električne energije, vrele vode i pare ili potrošnja nafte za proizvodnju naftnih derivata, i
- b) neenergetska potrošnja izvještajne jedinice kao što je potrošnja naftnih derivata u petrokemijskoj industriji za dobivanje plastičnih masa, potrošnja transformatorskog ulja za transformatore ili potrošnja maziva za podmazivanje.

Energenti namijenjeni transformaciji energije i energenti namijenjeni neenergetskoj potrošnji iskazuju se u tablici 1. Utrošak sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju, u skladu s definicijama i konceptima e-istraživanja IND-21/REPRO/G.

2.2 Detaljne upute za iskazivanje podataka o utrošku po energentima

Podaci o finalnom utrošku, nabavi i zalihama energije po energentima za 2016., izvještajne jedinice upisuju se neposredno u internetsku aplikaciju. Upute se navode redoslijedom naziva iz zaglavlju tablice 2. internetske aplikacije:

Tablica 2. FINALNI UTROŠAK, NABAVA I ZALIHE ENERGIJE PO ENERAGENTIMA ZA 2016.

Vrste energenta		Mjerna jedinica	Nabava	Potrošnja		Zalihe na kraju posljednjega radnog dana u 2016.
				u propisanoj mjernoj jedinici		
Šifra	Naziv		ukupno	nabavljeni od drugih	u tis. kuna, nabavljeni od drugih	

U internetskoj aplikaciji u tablici 2. postavljene su **šifre** (11 do 73; 90 = Drugdje nespomenuto i 99 =Zbroj), **nazivi i mjerne jedinice energenta** za koje izvještajne

jedinice trebaju iskazati podatke neposrednim upisom podataka prema obilježjima iz zaglavlja tablice 2. internetske aplikacije.

- **Vrste i nazivi energenta** (za šifre 11 do 73),

Vrste i nazivi energenta u pravilu su dobro poznati i na tržištu se nalaze pod istim ili sličnim nazivima pa ih nećemo posebno definirati, međutim, dat ćemo sljedeća objašnjenja: benzini iz fosilnih sirovina i dizelska goriva iz fosilnih sirovina u pravilu su benzini i dizelska goriva dobivena od nafte; biobenzini se dobivaju fermentacijom poljoprivrednih proizvoda, zamjenjuju benzine iz fosilnih sirovina i u pravilu je riječ o etilnom i metilnom alkoholu; biodizelsko gorivo najčešće je ulje uljane repice.

Izveštajna jedinica upisuje podatke za svaki energent koji je finalno utrošila tijekom 2016. izborom energenata već postavljenih u internetskoj aplikaciji. Ako je izvještana jedinica finalno utrošila tijekom 2016. energent koji nije naveden u šiframa 11 do 73, tada ga upisuju pod šifrom 90 "Drugdje nespomenuto" i upisuju točan naziv upisanog energenta klikom na ikonu "**uredi**" kada se otvara novi prozor u aplikaciji, gdje se upisuje točan naziv energenta te ostali traženi podaci iz zaglavlja tablice 2.

Za utrošene energente treba iskazati slijedeće podatke u internetskoj aplikaciji:

- **Nabava**

Pod zaglavljem "**Nabava**" izvještajna jedinica upisuje podatak o **količinama nabavljenih energenata** od drugih pravnih ili fizičkih osoba u tijeku 2016.

- **Potrošnja**

Pod zaglavljem "Potrošnja" izvještajna jedinica upisuje podatke o ukupno utrošene količinama i utrošenim količinama nabavljenim od drugih pravnih ili fizičkih osoba, sve u propisanoj mjernoj jedinici te vrijednosno u tisućama kuna za količine koje su utrošene, a nabavljene su od drugih.

- **Ukupno.** Pod zaglavljem "ukupno" izvještajna jedinica upisuje se za svaki energent koji finalno potrošila tijekom 2016., **ukupno utrošene količine energenata** u propisanoj mjernoj jedinici iz vlastite proizvodnje te energenata nabavljenih od drugih pravnih ili fizičkih osoba, prema mjernoj jedinici svakog utrošenog energenta koja je upisana u internetskoj aplikaciji.
- **Nabavljeni od drugih.** Pod zaglavljem "**nabavljeni od drugih**" izvještajna jedinica upisuje se za svaki energent koji finalno potrošila tijekom 2016., **utrošene količine energenata**, ali samo onih koji su **nabavljeni od drugih pravnih ili fizičkih osoba**, prema mjernoj jedinici svakog utrošenog energenta koja je upisana u internetskoj aplikaciji.
- **U tis. kuna, nabavljeni od drugih.** Pod zaglavljem "**u tis. kuna, nabavljeni od drugih**" izvještajna jedinica upisuje se za svaki energent koji finalno potrošila tijekom 2016., i količinski iskazala u tablici 2. pod zaglavljem "nabavljeni od drugih", ukupne troškove nabavljenih energenata od drugih, u tisućama kuna odnosno ukupnu vrijednost utrošenih energenata koji su **nabavljeni** od drugih pravnih ili fizičkih osoba **i utrošeni** tijekom 2016.

Pod šifrom "**99**" i nazivom "**Zbroj**" izvještajne jedinice upisuju zbroj iskaznih podataka pod zaglavljem „u tis. kuna, nabavljeni od drugih“, za sve ovdje iskazane vrijednosti nabave u tisućama kuna za utrošene energente tijekom 2016. nabavljeni od drugih, koji služi kao **kontrolni podatak**.

- **Zalihe na kraju posljednjega radnog dana u 2016.**

Pod zaglavljem "**Zalihe na kraju posljednjega radnog dana u 2016.**" izvještajna jedinica upisuje se za svaki energent koji finalno potrošila tijekom 2016., **količine energenata**

zatečene na zalihama na kraju posljednjega radnog dana u 2016., bez obzira na to jesu li ti energenti nabavljeni od drugih (maziva ulja i slično, ako se troše za finalnu potrošnju energije) ili nisu.

3. Upute za kontrolu iskazanih podataka u tablici 2. e-obrasca IND-21/REPRO/G i tablici 1. e-obrasca IND-21/PRODCOM/G

Posebno napominjemo izvještajnim jedinicama da izvrše kontrolu iskazanih podataka u tablici 2. o finalnom utrošku sirovina i materijala po energentima e-obrasca IND-21/REPRO/G i tablice 1. O ukupno ostvarenoj proizvodnji i prodaji industrijskih proizvoda e-obrasca IND-21/PRODCOM/G.

Podaci iskazani pod zaglavlјima tablice 2. "ukupno" i "nabavljeni od drugih" za utrošene vrste energenata izvještajne jedinice, koji se iskazuju u količinama i u propisanoj mjernoj jedinici, moraju biti jednaki (iskazane iste količine), ako u istraživanju IND-21/PRODCOM/G za istu izvještajnu godinu 2016. u tablici 1. pod zaglavljem "Količine proizvoda utrošene za daljnju proizvodnju u poduzeću" nije iskazana nikakva potrošnja navedenih energenata za daljnju proizvodnju, u suprotnome iskazani podaci za utrošene energente pod zaglavlјima tablice 2. "ukupno" i "nabavljeni od drugih" trebaju biti različiti.

Statistički standardi za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO) i već spomenuta "Nomenklatura sirovina i materijala industrije – NRMI 2016", osim u internetskoj aplikaciji dostupni su na internetskim stranicama DZS-a pod nazivom Klasifikacije i standardi:

<http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovim Statističkim standardima za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO/G) neće se više primjenjivati Statistički standardi za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO) i Nomenklatura sirovina i materijala – NRMI 2008. objavljeni u Narodnim novinama br. 60 od 25. svibnja 2009.

Statistički standardi za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO/G) zajedno s Nomenklaturom sirovina i materijala – NRMI 2016. u Dodatku 1. ovih standarda, primjenjuju se za izvještajnu godinu 2016. i narednih godina sve do opoziva, a obrazac IND-21/REPRO/G za 2016. u Dodatku 2. ažurirati će se svake izvještajne godine.

Statistički standardi IND-21/REPRO/G i NRMI 2016. iz Dodatka 1., dostupni su na internetskim stranicama DZS-a u domeni "Klasifikacije i standardi, na adresi: <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>.

Dodatak 2. obrazac IND-21/REPRO/G – ogledni primjerak, dostupan je na internetskim stranicama DZS-a, u domeni "Obrasci Državnog zavoda za statistiku", na adresi: <http://www.dzs.hr/Hrv/system/questionnaires.htm>. Obrazac u papirnatom obliku služi izvještajnim jedinicama samo kao ogledni primjerak, jer se svi podaci za IND-21/REPRO/G istraživanje iskazuju na e-obrascu IND-21/REPRO/G putem internetske aplikacije DZS-a i iz tehničkih se razloga izgledom razlikuju od papirnatih obrazaca, dok su sadržajno isti.

DODATAK:

Dodatak 1.: Nomenklatura inputa sirovina i materijala industrije – NRMI 2016.